

Leespunt 3: Amsterdamse Sluis

Op dit leespunt kunt u zich oriënteren over het achterland van Gouda. Het volgende deel van de route is ca 5 km lang en eindigt bij het Praathuis aan 't Weegje.

U volgt de Lage Gouwe en gaat linksaf bij de st. Remijnsbrug. U fietst vervolgens over de Pottersbrug en over het Bolwerk en gaat rechtdoor de Nieuwe Gouwe Oostzijde op. Na ca 100 m gaat u langs de ir. De Kock van Leeuwensluis.

U volgt de Nieuwe Gouwe Oostzijde. Na ca 1,5 km passeert u de hoge spoorbrug en het Hamstergat. Direct voorbij Macdonald gaat u linksaf. Na weer ongeveer 1,5 km komt u bij een rotonde. Daar gaat u rechtsaf de oprit op naar de Coenekoopbrug.

Over de Gouwe aan het eind van het fietspad vindt u beneden aan de afrit aan de linkerhand het gemaal Zuidplaspolder. U vervolgt het fietspad en gaat bij de Noorderringdijk rechtsaf onder de Coenekoopbrug door.

Na ca 1 km gaat u linksaf over het ophaalbruggetje het recreatiegebied 't Weegje in. Daar vindt u het Praathuis, het volgende leespunt.

In 1436 kwam er, ter verbetering van de doorvaart door Gouda, een tweede sluis in de stad, de **Amsterdamse Sluis (15)**, ook wel Amsterdams Verlaat genoemd. Samen met de Donkere Sluis en de later gebouwde Havensluis werd een sluizencomplex gevormd van achthonderd meter lang. Het was daarmee eeuwen lang de langste schutkolk ter wereld. De hectiek die het havenbedrijf hier ooit veroorzaakte kan men zich nu bijna niet meer voorstellen.

De Crabethbrug is een nog in functie zijnde gietijzeren draaibrug uit 1869. Een dergelijk type kwam op meerdere plaatsen in de binnenstad voor. In de Turfmarkt is goed te zien hoe hoog het waterpeil in deze natste stad van Nederland staat. De St. Remijnsbrug tegenover de Nieuwehaven heeft daar nooit eerder gelegen. Hij is als vaste brug gebouwd ter verbetering van de verkeerssituatie in de binnenstad. Recentelijk is deze brug beweegbaar gemaakt als eerste aanzet van het weer herstellen van de vaarroute door de binnenstad.

Het Bolwerk is het verkeersplein tussen de Kattensingel, de Hoge Gouwe en de Nieuwe Gouwe Oostzijde. Op deze plaats lag vroeger een echt bolwerk. Van zulke verdedigingswerken had Gouda er vroeger vier. Behalve op deze plek lag er één op de plaats van Klein Amerika en lagen er twee aan de zijde van de Hollandsche IJssel. Het nieuwe verkeersplein werd in 1960 in gebruik genomen. De verkeersinfrastructuur werd daarbij zo vormgegeven dat de toen nog gewenste rechtstreekse wegverbinding tussen de Nieuwe Gouwe O.Z. en de Nieuwe Veerstal over de Raam daarop zou kunnen aansluiten.

De **Nieuwe Gouwe (16)** is een in ca 1900 gegraven kanaal. Het oorspronkelijke veenriviertje de Gouwe was een sterk kronkelend zijriviertje van de IJssel, omzoomd door groen en oude boerderijen. Met het graven van de Nieuwe Gouwe werd een aantal bochten in de rivier afgesneden, waardoor de scheepvaartroute richting Waddinxveen en Boskoop werd bekort. Door de eeuwenlange aanpassingen aan de scheepvaart heeft deze nu gekanaliseerde rivier zijn huidige karakter gekregen. Langs de Gouwe fietsend ziet u iets van de dynamiek van de Randstad die zich ook in dit deel van Midden-Holland laat voelen.

De **ir. De Kock van Leeuwensluis (17)** werd in 1942 gebouwd om het Goudse deel van Rijnlands boezem af te sluiten van de rest. Het is een sluis met roldeuren. De bouw was noodzakelijk geworden na het realiseren van de Julianasluis en het mr. P.A. Pijnacker Hordijkemaal in de Schielands Hoge Zeedijk. Later in deze route zullen we de Julianasluis en het mr. P.A. Pijnacker Hordijkemaal tegenkomen.

Het is al eerder gemeld dat de Gouwe een belangrijke vaarroute was. Dat is nog steeds het geval. Dat is vooral te zien op de kruisingen van de rivier met de spoorbaan en met de rijksweg A12. De Spoorbrug is zo hoog om de steeds groter wordende binnenvaartschepen (in de toekomst ook containerschepen) en de grote zeilschepen doorvaart te kunnen bieden. Het is de enige zogenaamde 'staande-mast-route' tussen de Zeeuwse wateren en het IJsselmeer. De kruising met de A12 is als aquaduct uitgevoerd om de doorstroming van zowel het scheepvaart- als het autoverkeer van elkaar onafhankelijk te laten zijn. Tot de aanleg van het aquaduct was de Coenekoopbrug een flessenhals in de A12.

Bij de splitsing van de A12 en A20 wordt in de Zuidplaspolder aan de westzijde van de Gouwe een groot regionaal bedrijfsterein ontwikkeld. U passeert hier het **Gemaal Zuidplaspolder (18)**.